

KULTUR

Vera Henriksen

Kulturansvarlig

vera.henriksen@r-b.no

Mobil: 951 48 114

kultur@r-b.no

71 25 00 00

Maggio debuterer på engelsk

STOCKHOLM: Den Moldejazz-aktuelle artisten **Veronica Maggio** prøver seg med en engelskspråklig låt. Den nye singelen «Space Invades my Mind» er den svenske artistens første låt på engelsk og den kommer til å slippes i løpet av kort tid, sier hun til Aftenbladet. Men selv om første låt ut fra et kommende album altså snart presenteres, sier hun følgende: – Ellers sparer jeg nok på de nye låtene. Jeg synes det er litt dumt når nye låter får nytt liv før de er spilt inn på plate. Den nye singelen er et samarbeid med Maja Francis og Petter Winnberg fra bandet Amason.

NTB

Engasjerer med krigs

Ola Gjendem og Per Arnt Harnes trekker fulle hus med foredrag om gull

Tidsvitne: Foredragsholderne får bonusopplysninger fra tidsvitner som var nære på hendingsene. Ola Lamvik fra Torvikbukta kunne fortelle om både nærgående tyske fly og om nysgjerrige unggutter som lurte seg om bord i fiskeskøytene som fraktet gullet, og der de fant soldatenes våpen under en presenning.

FOTO: SVEIN BJØRNEREM

– Ja, det er viktig å formidle krigshistorien. For det kan skje igjen.

SVEIN BJØRNEREM

svein.bjornerem@r-b.no

BATNFJORDSØRA: Byhistoriker Ola Gjendem og historiker og forfatter Per Arnt Harnes fyller for tida alle hus der de foredrar om gulltransporten og kongefamiliens flukt i april dagene 1940. Vi var med da arrangør Batnfjord Ungdomslag måtte skaffe ekstrastoler i Ungdomshuset for at alle interesserte skulle få sitteplass torsdag kveld.

Skoleopplegg. Samarbeidet mellom de to begynte med en fortellerkveld i konfeksjonsfabrikken for tre år siden. Siden har det blitt flere foredragsrunder; i Molde kirke, i Kristiansund, Filatelistforeninga og flere andre i tillegg til egne opplegg for videregående skoler. Søndag blir de å høre på Åndalsnes.

– **Hva er det som gjør at dette fenger og skaper så stor interesse, 75 år etter?**

– Det ligger jo svært mye dramatik rundt begivenhetene vi forteller om. Store verdier, tonnevis med gull som ble fraktet rundt på små lastebiler med bare en presenning over, under forferdelige forhold med tyskerne i hælene. Det blir ei eventyrfortel-

ling med alle ingredienser som skal til for å fenge, sier Per Arnt Harnes.

Mange myter. Ola Gjendem understreker at historien om gulltransporten jo har levd lenge, med en masse myter rundt. – Det Per Arnt gjør er at han setter dette stoffet på plass, trekker det sammen og skiller ut det uvesentlige.

– **Har dere gjort mye ny research, gravd langt ned til primærkildene?**

– Ja, begge to. Per Arnt har jo jobbet lenge med dette, noe som blant annet resulterte i boka som kom i 2006. Historien jeg forteller har vært svært lite kjent før, om kongefamiliens og regjeringens omstendelige og dramatiske flukt nordover i landet før konge og regjering kunne gå om bord i krysseren Glasgow i Molde 29. april 1940. Dette var jo ei historie som delvis ikke skulle fortelles, for det andre har den druknet i alt det andre store og dramatiske som skjedde disse 20 dagene. Folk har nok ikke vært klar over hvor dramatisk denne historien er, sier Ola Gjendem.

– **Hva er det mest dramatiske i den historien?**

– Det er jo først og fremst dette at her var det ingen planer for flukt verken for kongefamilien eller regjeringa. Mye var på måfå. Plutselig ender de opp i det absolutt indre Østland, uten noen veg-

Populært om krig: Ola Gjendem og Per Arnt Harnes holdt torsdag foredrag i Batnfjord ungdomshus i re ekstrastoler for at alle interesserte skulle få sitteplass.

ut. Norgeshistorien kunne tatt mange vendinger disse dagene. De kunne sagt ja til tyskerne, de kunne blitt internert i Sverige, de kunne blitt skutt eller bombet flere steder. Men så går det som med gullet; det går usannsynlig godt.

– **Mye av det tyder på rein flaks?**

– Ja, det skriver Fredrik Haslund, som ledet gulltransporten, i sin rapport. Det kunne gått så mye verre. Mange byrde vært honorert for sin

innsats – kanskje med en mynt fra Norges Bank, antyder han.

Kjørte fluktruta. Ola Gjendem forteller at han tidlig ble nysgjerrig på denne historien, som i liten grad er blitt fortalt.

– Det viste seg forferdelig vanskelig å finne ut hvor Kongen faktisk hadde vært. Så jeg begynte å reise ruta. Jeg har kjørt hele ruta, pratet med folk undervegs, tidsvitner, museumsfolk og ellers folk som har kunnet kaste lys over hendingsene. Noen vet litt,

men ingen kjenner hele historien. På Tynset visste de at han hadde vært der, men hvor Kongen kom fra og hvor han dro visste ingen. Så det har vært et puslespill å sette sammen. Men ved hjelp av adjutantenes notater og Einar Østgaards bok «Kongen i krig» fikk jeg en sammenheng i det. Jeg lærer hele tida, nye ting, nye detaljer som dukker opp.

– **Hvorfor gjør dere dette? Er det gleden ved å formidle, er det spenningen ved å finne det nye stoffet?**

Ambjørnsen med stor Elling-plan

OSLO: Ifølge Nettavisen går **Ingvar Ambjørnsen** svanger med fire nye bøker om Elling og Kjell Bjarne. Forfatteren avslører dette selv til Tønsbergs Blad, og første bok ut skal være klar for utgivelse neste år. Til NRK sier Ambjørnsen at det blir snakk om hele fire nye bøker til sammen. Elling og vennen Kjell Bjarne tok det lesende publikum med storm gjennom fire bøker som utkom på 90-tallet: «Utsikt til paradiset», «Fugledansen», «Brødre i blodet» og «Elsk meg i morgen». Det er også laget tre filmer basert på bøkene. Vi skal tilbake i tid, til Ellings barne- og ungdomsår, når forfatteren «gjenoppliver» den folkekjære karakteren. – Å plukke opp tråden etter 15 år er som regel ikke mulig. Men plutselig var han bare der igjen, sier forfatteren selv til NRK. **NTB**

Jazzkafé i Kafé Kurt på lørdag

MOLDE: Lørdag 9. mai kl. 13.00 blir det gratis konsert med Ungdomsstorbandet + Bech & Skeidsvoll New Orleans i Kafé Kurt på Plassen. Ungdomsstorbandet er elever fra kulturskolen og musikklinja på Molde vgs, ledet av Leiv Skeidsvoll og Sindre Klykken. Bech & Skeidsvoll New Orleans består av Gunnar Bech: trombone, vokal, Leiv Skeidsvoll: trompet, Kjell Arne Vaagen – tuba, Kjetil Venås: saxofon, Torstein Fuglseth: banjo, Hans-Petter Gyldenskog: trommer. Arrangør er Storyville Jazzclub. **Plassen, lørdag kl 13**

historien

transport og kongefamilie

gi av Batnfjord ungdomslag. Tidlig måtte arrangøren hente fram

FOTO: SVEIN BJØRNEREM

– Det er klart at det å kunne avdekke historien er ei drivkraft. Jeg oppdaget at dette var noe som ingen andre kunne noe om heller. Å komme til bunns i ukjente forhold er jo slik jeg jobber hele tida, sier Ola Gjendem.

Viktig formidling. Per Arnt Harnes mener dette stoffet er viktig å formidle. – Vi vet aldri hva framtida vil bringe, derfor er det viktig å ha kunnskap om fortida og verne om de verdiene vi står for. Gamle som vi møter

gjentar ofte det: Dette må vi ikke glemme, dette må vi bringe videre. Vi må ikke ta friheten vår for gitt.

Ola Gjendem forteller at hans far Anders Gjendem var med i kampene i Trøndelag i april-dagene 1940. Han var også aktiv motstandsmann videre i krigen. – Han fortalte aldri hva han opplevde. Men han snakket ofte om hva som kunne skje. Det kunne komme en ny situasjon. Det kan skje igjen.

A little help from my friends: Lars Petter Bjerkeset får hjelp til å gjennomføre storkonserten av musikere som har betydd mye for ham, blant dem Knut Marius Djupvik. Her intervjuer Lars Petter sin gode venn før cupfinalen i november 2014. **FOTO: ERIK BIRKELAND**

Fikk ærespris – gir festkonsert tilbake

Saksofonist Lars Petter Bjerkeset fikk Nessets ærespris. Og gir tidenes festkonsert med 20 musikere tilbake til bygda.

VERA HENRIKSEN

vera.henriksen@r-b.no

MOLDE: – Jeg har lovt å dekke reisen til alle musikerne som bidrar. Det er 20 musikere som skal flys inn. Så det er en viss risiko, og det kan hende noe av prispengene på 20.000 kroner ryker. Men det får så være, sier Lars Petter Bjerkeset, saksofonist fra Rød i Eidsvåg. For mange er han kjent fra det Moldejazz-aktuelle bandet Red Hot; til daglig bor han i Oslo der han spiller i Forsvarets stabsmusikkorps.

Dugnadsånd. Målet er å lage tidenes festkonsert i Nesset kirke den 7. juni.

– **Hvorfor er det så viktig for deg?**

– Jeg satte enormt stor pris på å få æresprisen. Ikke først og fremst pengene, men anerkjennelsen for det man har gjort opp gjennom årene, og alle gangene man har stilt opp og spilt. Derfor vil jeg gi noe tilbake, sier Lars Petter Bjerkeset, som har spurt musikere som står ham nær om å bidra.

– Ikke én har takket nei. Det er utrolig stort, sier Bjerkeset, som også opplever at bygda har stor tro på prosjektet hans.

Ble satt pris på: Lars Petter Bjerkeset fikk Nesset sparebanks ærespris av banksjef Jan-Børge Silseth tidligere i år. **FOTO: PRIVAT**

– Det er solgt rundt 150 billetter allerede. Det er bare plass til 200, så nå jobber vi med å utvide kapasiteten. Kommunen stiller med fire brannvakter, helt gratis, sier Bjerkeset.

Gode venner. Vennekonserten har egentlig vært en lang prosess.

– Konsert med gode venner, med en åpen tilnærming, var en del av mitt masterprosjekt. Jeg fikk gode tilbakemeldinger på at det var rørende. Dermed fikk jeg lyst til å utvikle det ytterligere, sier Bjerkeset.

– **Hva står på repertoaret på festkonserten?**

– Det blir en salig blanding. Vi skal innom både klassisk og

soul, mer rocka låter og salmer, sier Bjerkeset.

Blant vennene som stiller opp i kirka er nesten hele Red Hot, inkludert Knut Marius Djupvik, Oslo saksofonkvartett, Bjerkesets kjæreste Risa Ambo på piano, operasangerekteparet Hallvar og Stephanie Djupvik og Ole Christian Haagenrud, som Bjerkeset omtaler som landets beste og yngste pianist.

– Det hele er ment som en takk til kommunen og bygda. Skolekorpset bidrar også. Det er utrolig stas. Det er der jeg startet min musikerkarriere, på klarinett, sier Bjerkeset.

HVA: Festkonsert med Bjerkeset og venner

TID OG STED: 7. juni kl. 19.00 i Nesset kirke